

Πάνω απ' τη βουή του Αρχιπελάγου, πάνω απ' την πράσινη γη, πάνω απ' τα πρώτα κλωνιά που άνθισαν, η νύχτα κρεμάστηκε πάνω απ' τη χώρα των Ελλήνων. Στάθηκε κι έσκυψε ν' αφουγκραστεί το μήνυμα. Πάντα είναι ένα μήνυμα νάρθει απ' τη χώρα των Ελλήνων, πάντα η νύχτα του κόσμου έχει από κει να περιμένει.

« Η άνοιξη ήρθε» είπε η νύχτα. «Την άνοιξη είναι το Πάσχα των Ελλήνων. Απόψε είναι η Αναστάσιμη νύχτα τους. Όπου νάναι θάρθει η μεγάλη τους ώρα για το φως. Τότες η γη θα λάμψει πάλι, σα να φυτεύτηκε με άστρα. Όπου νάναι.»

Έτσι έλεγε η νύχτα και περίμενε τη θαυμαστή ώρα ν' ανάψουν στα γαλάζια βουνά, και στα άσπρα νησιά του Αρχιπελάγου, και στα φαράγγια, και στις πολιτείες, τα μηνύματα της ελπίδας. Η μέλισσα πέταξε το καλοκαίρι μες στον ήλιο που στραφτοκοπούσε πάνω στο θυμάρι και στον ανθό, έκανε μέλι καλό, έκανε κεριά κίτρινο.

Το κεριά έφτασε στα χέρια των ανθρώπων, ο γέροντας ιερέας με τα' άσπρα μαλλιά φάνηκε στην Ωραία Πύλη κρατώντας το φως. Το φως περνά απ' τα χέρια του στα

κίτρινα κεριά, περνά στη νύχτα, περνά αναστάσιμα στις καρδιές των ανθρώπων. Η μάνα μας στέκεται στην πόρτα του καλυβιού, με τη φλόγα του κεριού κάνει σταυρό στην πόρτα, ύστερα περνά το κατώφλι. Το καλύβι είναι στο φαράγγι, το καλύβι είναι πλάι στη θάλασσα- μυρίζει χταπόδι και ψαρική. Η μάνα μας σταυρώνει τα μικρά της που δεν ξυπνήσαν, σβήνει το κεριό, το βάνει πλάι στα εικονίσματα, Βγαίνει με τον άντρα της όξω και κοιτάζει με σιγουριά τη νύχτα.

«Χριστός Ανέστη!».

Η μάνα μας δε γελιέται. Ξέρει καλά το τι μέρες μέλλονταν στις μάνες που πέρασαν πριν από κείνη σ' αυτή τη γη, το τι μέρες μέλλονται στις μάνες που θα περάσουν έπειτα από κείνη σ' αυτή τη γη, Ξέρει πως πρέπει ν' αναστήσει κόρες και γιους για να τυραννιστούνε σ' αυτό το χώμα και σ' αυτή τη θάλασσα. Να κάνουν να πιάσει η ελιά ρίζες στη ρίζα του βράχου, να πιάσει το παραγάδι ψάρι σε θάλασσα που στέρεψε. Ξέρει πως πάντα εδώ ήταν δύσκολα: και το ψωμί, και η αγάπη και η ελευθερία. Όμως έτσι το βρήκε, κι αλλιώς δε γίνεται να κάνει. Έμαθε ν' αγαπά τη γη αυτή, να βασανίζεται στη γη αυτή και να περιμένει. Πάντα θάρθει μια άνοιξη, πάντα είναι νάρθει. Γι' αυτό, τα μεσάνυχτα, μια φορά κάθε χρονιά τα μεσάνυχτα, μήνυμα ελπίδας για την άνοιξη που έρχεται, για τον καλό καιρό που θάρθει στα φαράγγια και στα νησιά του Αρχιπελάγου, θα φυτευτούν στη γη τα άστρα: φλόγα που ξεκίνησε από θυμάρι και από ανθό, έγινε κεριό κίτρινο, κι ύστερα έφτασε στα χέρια του γέροντα που τρέμανε στην Ωραία Πύλη καθώς περνούσαν το φως στα χέρια των ανθρώπων.

«Χριστός Ανέστη!».

.....

«Η άνοιξη ήρθε», λέει πάλι σαν απόψε έτος 1948 η νύχτα. «Την άνοιξη είναι το Πάσχα των Ελλήνων, Απόψε είναι η νύχτα της ελπίδας, Όπου νάναι θάρθει η μεγάλη τους ώρα για το φως.»

Έτσι λέει η νύχτα. Γιατί ίσαμε αυτήν κανένα μήνυμα δεν είχε φτάσει για τη συμφορά που δέρνει τώρα τη χώρα των Ελλήνων. Περίμενε η νύχτα.

«Όπου νάναι», λέει. « Όπου νάναι τ' άστρα θα κατέβουν στη γη, θ' ανάψουν.»

Όμως θα περιμένει μάταια. Γιατί απόψε, στα φαράγγια μας και στα νησιά μας τα άστρα δε θ' ανάψουν. Η μάνα μας θα σκύψει πάνω στα μικρά της, θ' ανοίξει τις φτερούγες της να τα σκεπάσει, θα κάνει το σταυρό της και θα παρακαλέσει: Γι' αυτά που είναι ανήξερα και δεν φταίξαν, για τον άντρα της και τον αδερφό της που είναι όξω στη νύχτα με το αίμα, για τον άντρα και τον αδερφό που είναι όξω στη νύχτα και μέλλει να σκοτώσει. Ύστερα όταν αυτό γίνει, η μάνα μας θα καθίσει απόψε και θα ξαγρυπνήσει καταμόναχη. Επειδή στην αναστάσιμη νύχτα απόψε δε θα βρει, σαν κάθε χρονιά, την ελπίδα, θα περιμένει απόψε την αυγή. Κι όταν θα χαράζει όξω, στα φαράγγια και στα νησιά της Ελλάδας, εκείνη θα σκύψει πάλι ταπεινά και θα παρακαλέσει: Νάρθει τουλάχιστο, με τη μέρα η ελπίδα, τουλάχιστο η ελπίδα να μη καθεί.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΝΕΖΗΣ.